

LIETUVOS MATEMATIKŲ DRAUGIJOS 1995–1998 METŲ VEIKLA

Lietuvos matematikų draugijos pirmininkas,
Prof. Jonas Kubilius

Seniai susiklostė praktika minėti svarbesnius praeities įvykius, kai nuo jų yra praėjęs ilgesnis ar trumpesnis, kažkuria prasme "apskritas", dienų ar metų skaičius. Vienos sukaktys yra tik lokaliai ar svarbios tik atskiro žmogaus gyvenime, kitos — turi platesnę reikšmę. Tačiau šiais metais minėjome sukaktį, kuri svarbi visiems Lietuvos gyventojams — tai dešimtmetis nuo Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvinės grupės organizavimo. Viltis atgauti Nepriklausomybę ruseno nuo pat jos praradimo dienos. Kartu augo ir pasipriešinimas okupantams. Jis reiškėsi pagrindine veikla, 1941 m. birželio sukilimu, pokario metų ginkluota kova. Nesulaukusi paramos iš Vakarų, ši kova buvo užgniauzta. Tačiau ją pakeitė kitos pasipriešinimo formos. Teko prisitaikyti prie naujų sąlygų, bet ne susitaikyti, o mokamai jas išnaudoti. Lietuviai stiprino krašto ekonomiką, ugdė kultūrą.

Tarybinė sistema ėmė irti daugiausia dėl vidinių prieštaraimų. Pertvarka nebuvo kieno nors dovana, o tik bandymas rasti kokią nors išsigelbėjimo išeitį nuo grėsiiančios katastrofos. Tarybų Sąjungos irimas sudarė sąlygas lietuvių tautai Nepriklausomybei atstatyti. Sąjūdis buvo visos tautos išsivadavimo proceso vienas fenomenas. Tik visa tauta galėjo spręsti savo likimo uždavinį. Ir tai nuopelnas ne grupės žmonių, o visų tų, kurie dirbo Lietuvai.

Manau, kad ir Lietuvos matematikai įnešė savo indėlį. Lietuva buvo išnykusi iš daugelio politinių žemėlapių, tačiau matematikai gali didžiuotis, kad ji jau buvo atsiradusi pasaulio matematikų žemėlapiuose. Nors matematika Lietuvoje turi šimtmetines tradicijas, tačiau ilgą laiką ji iš esmės buvo tik dėstymo disciplina. Mokslinio tyrimo elementai šioje srityje buvo nežymūs. Tik pastaraisiais dešimtmečiais ji sparčiai vystėsi ir kaip mokslas pasiekė žymių laimėjimų.

Šie metai yra jubiliejiniai ir mūsų organizaciniame gyvenime. Prieš 40 metų — 1958 m. įvyko pirmoji Lietuvos matematikų konferencija. Dabartinė yra jau 39-ji, o kartu ir Lietuvos matematikų draugijos ataskaitinė–rinkiminė konferencija.

Mano pranešimo tikslas apžvelgti Lietuvos matematikos gyvenimą per pastaruosius trejetą metų. Čia aš pasinaudosiu valdybos narių kolegų A. Aksomaičio, J. Banio, V. Būdienės, D. Jurgaičio, R. Kudžmos, V. Pekarsko, K. Pulmono, R. Skrabutėno, M. Sapagovo, pateikta medžiaga. Iš kitų valdybos narių medžiagos, deja, negavau.

Mūsų draugija yra grynai profesinė organizacija, kuri remdamasi savo narių aktyvumu, rūpinasi matematikos pažanga Lietuvoje. Ji nėra nei politinė, nei ideologinė, nei pelno organizacija. Per 36 savo gyvavimo metus Draugija rūpinosi beveik visais matematikų

veiklos klausimais Lietuvoje. Draugijai priklauso žymi dalis aktyviausių Lietuvos matematikų. O juk ir šiandien taip svarbu mūsų Tėvynės ateičiai, kad jos žmonės savo konkrečiu darbu ją stiprintų. Tai ir yra didžiausias patriotiškumas.

MOKSLINĖ VEIKLA

Buvo būkštaujama, kad matematikų mokslinė veikla, prasidėjus esminėms reformoms, Lietuvoje sumenkės. Vienas kitas matematikas metė mokslinę veiklą ir nuėjo į politinį ar administracinį darbą. Kiti, nors ir neieškojo svetimų dievų, buvo ėmę dirbti kiek mažiau intensyviai. Suprantama, sumažėjus atlyginimams, reikėjo ieškoti papildomų uždarbių. Tačiau kartais tas virsdavo ir pinigavimusi. Nesant antraeilininkystės suvaržymų, kai kas susirasdavo ir po kelias tarnybas. Vienas kitas vyksta uždarbiauti į užsienį. Vis dėlto mokslinio darbo rezultatais matematikai laikosi maždaug taip pat, kaip ir anksčiau. Antra vertus, turint tokią didelę armiją mokslo darbuotojų matematikų, galima būtų laukti, kad jų produkcija būtų didesnė.

Reikia džiaugtis, kad be tikimybių ir skaičių teorijos intensyvėja tyrimai kitose srityse — diferencialinėse lygtyse, skaičiavimo matematikoje, matematinėje logikoje, algebroje, geometrijoje. Norėčiau ypač pabrėžti susidomėjimą matematikos istorija Lietuvoje. Juk mūsų praeitis yra ne tik politinė, ekonominė, bet ir kultūrinė istorija. Deja, mokslo istorija dar nepakankamai nušviesta. Lengva ranka atidavinėjame kitiems savo gentainius mokslininkus. Tam domėjimuisi pagyvinti savo laiku buvo organizuota "Mokslo istorijos paminklų" serija, kurios pasirodė jau 17 knygų. Deja, tas knygas rengė daugiausia humanitarai. Iki šiol nesugebėjome parengti monografijos apie matematikos istoriją Lietuvoje. Pereitų metų rudenį Matematikos ir informatikos institute buvo organizuota nedidelė grupė matematikų, kurie ryžtasi užpildyti šią spragą — parašyti knygą, nušviečiančią matematikos kelius Lietuvoje nuo seniausių laikų. Domėjimąsi matematikos istorija rodo ir šios konferencijos pranešimai.

Per šį laikotarpį penki matematikai apgynė daktaro disertacijas — R. Garunkštis, A. Kačėnas, I. Korsakienė, G. Piuriuškis, M. Radžiūnas. Dvi disertacijos dar bus ginamos šio mėnesio gale. Trys matematikai apgynė habilituoto daktaro disertacijas užsienyje: Algirdas Ažubalis, Eduardas Kirjackis, K. Pileckas. Pora iš tų laipsnių yra nostrifikuota Lietuvoje. Tačiau kas kartą su užsienyje apgintomis disertacijomis kyla klausimų, nes habilitacijos reikalavimai įvairiose šalyse yra skirtingi. Antai Vokietijoje habilitacija duoda tik teisę skaityti paskaitas — "venia legendi" bei galimybę pretenduoti į privatdocento ar docento vietą. Nors Lietuvoje ginamų habilituoto daktaro disertacijų lygis yra pakankamas, tačiau apskritai daugelyje sričių jis labai smukęs. Dar esama nemaža manančių, jog reikia jo atsisakyti. Tą mintį ypač puoselėja mokslinės vidutinybės. Naujoji mokslinių laipsnių teikimo tvarka turi daug spragų. O tos tvarkos autoriai, užuot jas užkamšę, gina savo mundyra. Daug prikeptų žemo lygio profesorių ir habilituotų daktarų smukdo mokslinį lygį. Antra vertus, ginamų disertacijų skaičius yra aiškiai per mažas. Mokslininkų vidutinis amžius nepalaujamai didėja.

Kasmet išeina iš spaudos apie pora šimtų mokslinių straipsnių iš matematikos. Jau yra pasirodę ir keletas rimtų monografijų. Tarp jų 1996 m. A. Laurinčiko monografija anglų kalba "Riemann'o dzeta funkcijos ribinės teoremos".

Publikuotis matematikams daug padėjo "Lietuvos matematikos rinkinys", einąs nuo 1961 metų ir įsirikiavęs į pasaulinę matematikos žurnalų eilę. Pavyko pasiekti, kad jis išeitų su nedideliu pasivėlavimu. Artimiausiu laiku reikia pasirūpinti, kad to vėlavimosi visai nebūtų. Kaip žinia, pagal sutartį su korporacija "Plenum" jis verčiamas į anglų kalbą. Pagal tą sutartį Lietuvoje spausdinamame žurnale angliškų straipsnių gali būti talpinama ne daugiau kaip 40% žurnalo apimties. Žurnalo leidimu rūpinosi redaktorių taryba: Evaldas Gečiauskas, Bronius Grigelionis, Feliksas Ivanauskas, Rimvydas Krasauskas, Jonas Kubilius, Vigirdas Mackevičius, Vygantas Paulauskas, Henrikas Pragarauskas, Vytautas Statulevičius, Romualdas Vosylius. Neseniai į redaktorių tarybą įtraukėme R. Rudzkį ir A. Račkauską.

Mano nuomone, dabar įvesta mokslo darbų vertinimo taškais sistema, kai užsienyje atspausdintiems darbams duodama daugiau taškų, neskatina stiprinti lietuviškus mokslo žurnalus. Visokių žurnalų yra Lietuvoje, visokių ir užsienyje. Dažnai į galvą ateina keistos mintys. Pagalvoji, koks vargšas šiandien Lietuvoje būtų genialusis Bernhard'as Riemann'as, jei jo darbus imtų vertinti šiandieniniai Lietuvos mokslo biurokratai. Juk jis, tų mokslo veikėjų akimis nevykėlis, per visą savo gyvenimą teatspausdino tik 15 mokslo darbų. Nors kiekvienas iš jų buvo naujos krypties matematikoje pradžia. Idėja taškais vertinti mokslinį darbą turi ir savo plusų. Tačiau jos negalima suabsoliutinti.

Be šios dienos konferencijos, per trimetį buvo dar dvi respublikinės matematikų konferencijos: 1996 m. Kauno technologijos universitete, 1997 m. Vilniaus Gedimino technikos universitete. 1995 m. konferencijos Vilniaus universitete plenariniai pranešimai dekanas R. Kudžmos iniciatyva buvo išleisti atskiru leidiniu, 1996 m. konferencijos kai kurie pranešimai taip pat Technologijos universitete buvo surinkti į vieną knygą ir išleisti. 1997 m. konferencijos Technikos universitete darbai buvo išleisti atskira knyga. Čia turime būti dėkingi universiteto vadovybei ir ypač prof. L. Sauliui. Planuojama ir šių metų konferencijos darbus išleisti atskiru leidiniu. Gal pasiseks tai daryti ir ateityje.

1996 m. rugsėjo mėn. Palangoje buvo organizuota tarptautinė tikimybinės ir analizinės skaičių teorijos konferencija. Jos darbai pasirodė solidžiu leidiniu anglų kalba.

1997 m. Vilniuje buvo organizuota tarptautinė konferencija iš matematinio modeliavimo ir kompleksinės analizės. Išleisti jos darbai.

1997 m. buvo konferencija iš Navier–Stokes'o lygčių teorijos.

Reguliariai dirbo daugelis matematikos seminarų. Reikia sveikinti pradėtus organizuoti netiesinių reiškinių seminarus, kuriuose dalyvauja daugelio mokslo sričių specialistai.

Tačiau reikia kalbėti ir apie kai kuriuos taisytinus dalykus matematikos mokslinio darbo srityje. Pastebimas dalies matematikų akiračio ir interesų siaurumas. Ypač linkęs užsidaryti siauroje disertacijos tematikoje jaunimas. Dėl to kai kurių jaunų matematikų erudicija, taigi, ir originalumas, kūrybingumas, lieka skurdoki. Mažai bendrauja įvairių kryptų atstovai. Prarandamos galimybės panaudoti vaisingas idėjas iš kitų matematikos sričių. Apskritai, reikia pastebėti, jog kartais jaučiamas noras kurti mažas kunigaikštystes, kinų siena užsidariusias nuo pasaulio.

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Jau seniau turimi ryšiai su užsienio matematikais palengvino pradėti draugijos tarptautinį bendradarbiavimą, kuris tik Lietuvai atkūrus nepriklausomybę pasidarė vaisingesnis. Kaip žinia, 1991 m. gale susikūrė Europos matematikų draugija (European Mathematical Society). Ryšių su užsienio kolegomis dėka buvo sužinota apie jos steigiamąjį suvažiavimą. Jame dalyvavo mūsų Draugijos atstovai. Nuo tada mūsų Draugija yra Europos matematikų draugijos kolektyvinis narys. Europos matematikų draugija surengė du Europos matematikų kongresus: Paryžiuje ir Budapešte. Trečiasis kongresas numatomas organizuoti Barselonoje.

Mūsų draugija priimta ir į Tarptautinę matematikų uniiją (International Mathematical Union – Union Mathématique Internationale). Tarp kitko, šiais metais rugpjūčio mėnesį Berlyne bus eilinis pasaulinis matematikų kongresas.

Pavyko išspręsti ir abiejų draugijų nario mokesčio klausimus.

Neseniai gautas pasiūlymas sudaryti tarpusavio bendradarbiavimo sutartį su Amerikos matematikų draugija. Tuo atveju mūsų draugijos nariai galėtų būti ir AMD nariais, mokėdami tik 16 dolerių nario mokesį. Matematikos draugijos valdyba turėtų aptarti šį klausimą.

Apskritai, atsirado daugiau galimybių dėstytojams išvykti į Vakarų kraštus: stažuotis, skaityti paskaitas, kelti kvalifikaciją, dalyvauti mokslinėse konferencijose. Kai kurie išvyksta ir ilgesniam laikui. Atsirado galimybių ir studentams pabuvoti Vakaruose. Žinoma, Lietuva dar nepajėgi skirti tam didesnių lėšų. Tačiau vis platesni mūsų ryšiai su užsieniu didina galimybes tokių lėšų gauti iš įvairių fondų bei užsienio universitetų.

Antra vertus, nereikia manyti, kad mes blogai paruošiame savo specialistus. Kam teko dėstyti užsienyje, tas patvirtins, kad ir "ne šventieji puodus lipdo".

MATEMATIKŲ RENGIMAS

Audringas aukštojo mokslo pertvarkymas prasidėjo prieš dešimtį metų. Per šį laikotarpį buvo reformuojamas mokymasis aukštojoje mokykloje, atsisakoma buvusio ir visus slėgusio tarybinio modelio. Dabar jau daug kas padaryta. Susiformavo naujos struktūros, sudaryti nauji mokymo planai. Studentai turi daugiau galimybių pasirinkti kursus pagal savo būsimojo darbo profilį. Žinoma, didesnės ar mažesnės reformos vyks visada. Ar visi tie pakeitimai tikslingi, — parodys ateitis. Matyt, teks įnešti korektyvų. Tos reformos neišsprendė ir negalėjo išspręsti visų problemų. Ir šiandien mums reikia toliau jas spręsti.

Gerokai sumažėjo studentų. Tarp jaunimo buvo paplitusi "Gariūnų ideologija". Dabar jau pradeda atsikvošėti. Mokslas vėl pradeda įgyti savo vertę. Didėja norinčių studijuoti. Studentai imasi rimčiau dirbti. Antra vertus, daugeliui studentų tenka užsidirbti sau duonai. Todėl blogas paskaitų lankomumas.

Reikia ir toliau rūpintis studentų kontingentu. Juk nenormalu, kai studijuoti matematikos į Vilniaus universitetą ateina žmonės, kurie nemoka veiksmų su trupmenomis.

Mus labiausiai turėtų neraminti tai, kad tinkamai nepanaudojamas mokslinis potencialas tų įstaigų, kurios gali kvalifikuotai ruošti matematikų kadrus. Ten mažinami priėmimo kontingentai. O mėginama ruošti matematikus ten, kur tokių sąlygų nėra.

Ateityje matematikos studijos bus labiau grindžiamos savarankiškėmis studijomis. Tam reikia geriau aprūpinti studentus literatūra. Nors vis didėja skaičius vadovėlių ir mokymo knygelių, bet literatūros dar vis trūksta.

MATEMATIKA VIDURINĖJE MOKYKLOJE

1997 metais išleistos ir įsigaliojo bendrosios programos, patvirtintos Švietimo ir mokslo ministerijos kolegijos. Jomis remiasi naujus vadovėlius rašantys autoriai. Tais pačiais metais išleisti valstybiniai standartų projektai visiems pagrindinės mokyklos mokomiesiems dalykams. Tie standartai šiuo metu plačiai svarstomi. Skatintina, kad kuo daugiau matematikos mokytojų ir mokslininkų įsijungtų į argumentuotą ir korektišką diskusiją. Tuo labiau, kad naujusių tyrimų ir egzaminų duomenys rodo, kad daugumos Lietuvos moksleivių matematinis raštingumas nėra pakankamas.

1996 m. masiniu tiražu išleisti 5 klasės, o 1997 metais — 6 klasės Nijolės Cibulskaitės ir Marytės Stričkienės matematikos vadovėliai "Matematika ir pasaulis". Tai ženklus nacionalinis matematikos įvykis. Leidykla TEV, vadovaujama Elmundo Žalio, išleidusi šiuos vadovėlius, jau inicijavo 7 ir 8 klasių vadovėlių kūrimą. Autorių grupė išsiplėtė. Visu minėtų vadovėlių leidybą finansiškai remia Atviros Lietuvos fondo Švietimo programa ir Švietimo ir mokslo ministerija.

Reikia džiaugtis ir papildomos ugdymo literatūros leidyba. Pradinių klasių matematinio ugdymo srityje minėtini Danutė Kiseliuva, Arkadijus Kiseliovas, išleidę didaktinių mokymo knygelių ir rašantys alternatyvius vadovėlius pradinėms klasėms. Aktyviai publikuoja darbo sąsiuvinius ir kitą papildomą medžiagą mokytojai Albertas Steponavičius, Kazimieras Pulmonas, Audronis Bortkevičius, Aldona Vaičiulienė, Borutė Vosylienė, Elena Sadzevičienė, Elena Majauskaitė, Viktorija Sičiūnienė, Stefa Staknienė, Rita Klasauskienė ir kiti.

Aukštųjų mokyklų dėstytojai Bronius Balčytis, Pranas Gudynas, Petras Vaškas, Antanas Apynis, Algirdas Nagelė, Algirdas Zabulionis, Eugenijus Stankus, Pranas Survila, Albertas Bakštys taip pat parengė vidurinės mokyklos matematikai skirtų leidinių. Tačiau vis dar trūksta fundamentalesnių matematikos metodikos publikacijų, knygų mokytojams.

Nors periodinio matematikos mokymui skirto leidinio dar neturime, bet "Dialogo" laikraštis kas mėnesį spausdina specialųjį puslapį "Matematika".

Metodikos tyrimų ir publikacijų labai trūksta. Stambiausio matematinio švietimo tyrimo – TIMSS'o duomenimis, Lietuvos mokinių (lyginant su kitomis tirtomis šalimis) žinios nepakankamos, mokiniai matematikos nemėgsta. Septintų–aštuntų klasių mokinių rezultatai buvo 36 vietoje tarp 41 šalies, o abiturientų — 17 vietoje tarp 21 šalies. Tiesa, sustiprinto matematikos mokymo grupėje TIMSS'o duomenimis mūsų abiturientai yra septyni iš šešiolikos tirtų šalių.

Tokie rezultatai rodo, kad didžiosios dalies moksleivių matematinio švietimo gerinimui reiktų papildomo valstybės dėmesio. Kad mokinių žinios silpnos, patvirtino ir šį pavasarį Nacionalinio egzaminų centro vykdytas bandomasis egzaminas Panevėžio apskrityje.

Mokytojų kvalifikacijos institutas ir regioniniai švietimo centrai organizuoja daug įvairių kursų matematikos mokytojams. Nors šios institucijos iš esmės atnaujiną seminarų turinį,

mokytojai apklausose nurodo, kad jiems dar labai trūksta metodinių žinių ir informacijos apie pasaulinę matematikos mokymo patirtį.

MATEMATIKOS MOKYTOJŲ KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS

Lietuvoje vidurinėse mokyklose dirba apie 4.5 tūkstančio matematikos mokytojų.

Lietuvos pedagogų kvalifikacijos institute matematikos mokytojams organizuojami renginiai kvalifikacinės kategorijos įgijimui pasiruošti bei renginiai tobulinti ir kelti dalykinę teorinį ir metodinį lygį.

Institute 1996–1998 metais matematikos mokytojams organizuota

	1996	1997	1998 I ketv.
Atestacinių ir kvalifikacijos tobulinimo renginių	33	21	7
Visų renginių trukmė dienomis	109	71	18
Dalyvių skaičius	1794	1854	472

Paskutiniaisiais metais praktikuojami 3–5 dienų trukmės teminiai probleminiai seminarai ar praktikumai konkreitiems klausimams gvildinti. Dalyvavimas renginiuose savanoriškas, nemokamas. Dalyviai iš anksto registruojami vienai ar kitai programai. Programos dažniausiai skelbiamos iš anksto trejiems metams.

Aktyviausi lektoriai yra iš aukštųjų mokyklų: doc. A. Apynis, prof. P. Survila, doc. E. Stankus, doc. J. Šinkūnas, doc. A. Zabulionis, iš Pedagoginio universiteto: doc. P. Gudynas, doc. M. Vosylienė, Švietimo ministerijos vyr. specialistė M. Stričkienė, mokytoja ekspertai O. Jablonskienė, E. Majauskaitė, R. Razmas, V. Sičiūnienė, B. Vosylienė. Vyko žinomų mokytojų B. Budvyčio, K. Intienės, J. Knyvienės, K. Pulmono, N. Cibulskaitės autoriniai seminarai.

Lietuvos mokytojų asociacijoje yra per 500 narių. Asociacija telkia mokytojus bendrai švietimo pertvarkos veiklai ir jos plėtrai, rūpinasi savo narių profesine kompetencija, kvalifikacija ir atestavimu, sudaro sąlygas ir remia mokytojų kūrybinę mintį ir veiklą. 1997 m. organizuota konferencija "Matematikos mokymo kaita" (skaityti 48 pranešimai), 1998 m. — konferencija "Matematikos mokytojo patirtis įvaldant aktyvius mokymo metodus ugdymo procese" (skaityti 52 pranešimai). Konferencijoje dalyvavo Latvijos ir Rusijos matematikos mokytojų asociacijų atstovai. Asociacijos Kauno skyrius leidžia laikraštėlį mokytojams ir mokiniams "Matematika ir mokykla", o Alytaus skyrius — "Dzūkai ir matematika" (redakcinių grupių vadovės mokytojos ekspertės Regina Žilvienė ir Marytė Zinkevičienė). Veikia matematikos mokytojų ekspertų klubas (vedėja Irena Bagdonienė), jame gvildenami aktualūs matematikos mokymo mokyklose klausimai.

MATEMATIKOS POPULIARINIMAS

Tai labai svarbi sritis. Žinoma, patekti į didžiąją spaudą su matematikos straipsniais, kaip apskritai su moksliniais straipsniais, nelengva. Komercinė ir partinė spauda nėra

suinteresuota juos talpinti. Žinoma, jeigu kuris nors mokslininkas trinkteltų kitam ar bent gerai viešai iškolytų, tai tokia atsiprašant sensacija būtų priimtina.

Manau, jog nemažas laimėjimas, kad pradėtas leisti populiarus matematikos žurnalas "Alfa plus omega" kaip "Lietuvos matematikos rinkinio" priedas, išeinąs du kartus per metus. Buvo rastos galimybės jį finansuoti. Tačiau didžiausias nuopelnas Viliaus Stakėno, kuris neša didžiausią darbo našumą. Mano supratimu, jis geresnis už maskvietiškąjį "Kvantą". Tiesą sakant, jo ir profilis skiriasi. Reiktų, kad šis žurnalas pasiektų visas mokyklas.

Ir be šio žurnalo esama leidinių, kurie retkarčiais spausdina medžiagą apie matematiką. Tai — pedagoginė spauda. Tik, man rodos, mes patys nerodome aktyvumo. Štai apie šių metų matematikos olimpiadas pedagoginėje spaudoje neaptikau informacijos. Manau todėl, kad olimpiadų organizatoriai neparašė.

Populiarindami matematiką, turime dar daug nuveikti. Reikia parodyti visuomenei, kad matematika yra ne vien vidurinės ar aukštosios mokyklos dėstymo disciplina, o tautos kultūros dalis. Kad vienoks ar kitoks matematinis išprusimas yra būtinas kiekvienam išsilavinusiam žmogui.

Antra vertus, populiarinant matematiką, negalima klaidinti skaitytojų. O taip jau yra atsitikę su kalbomis apie Fermat problemą.

DARBAS SU MOKSLEIVIAIS

Toliau vyko jaunųjų matematikų olimpiados. Pradėtos Lietuvoje organizuoti 1951 m., dabar jos išsiplėtė. Atsirado komandinės, įvairios lokalinės, Baltijos kelio. Lietuvos moksleiviai dabar jau dalyvauja ir tarptautinėse olimpiadose.

45-ji Lietuvos moksleivių matematikos olimpiada buvo pravesta 1996 m. Švenčionių Zigmo Žemaičio vidurinėje mokykloje, 46-ji 1997 m. Druskininkuose, šiais metais 1998 m. 47-ji — Kupiškėje. Baigiamosiuose ratuose pernai metais dalyvavo 142, o šiais metais 125 moksleiviai.

Tarptautinės olimpiados vyko: 37-oji 1997 m. liepos mėn. Indijoje Bombėjaus mieste, 38-ji Argentinoje, Mar del Plata mieste. O šiais metais vyks Taivane, Taipei mieste, 39-ji olimpiada. 1996 m. parsivežti 1 sidabro, 2 bronzos medaliai, 1997 – 1 sidabro ir 1 bronzos medalis.

Į olimpiadinį judėjimą nemaža jėgų įdeda aukštųjų mokyklų bei mokslo įstaigų bendradarbiai ir ypač mokytojai. Jie daug prisideda prie matematikos mokymo gerinimo ir matematikos elito ugdymo.

Nemažas tradicijas turėjo neakivaizdinė jaunųjų matematikų mokykla. 1990 m. nustojo veikusi. Nustojo veikti ir kasmetinės matematikų stovyklos.

VALDYBA

1998 m. sausio 20 d. Draugijoje buvo 270 narių. Didžiausias narių skaičius buvo VU — 90. Toliau MII — 38, VPU — 23, VGTU — 25, Kauno aukštosiose mokyklose — 58, ŠPU — 20, KU — 6, kitose įstaigose — 10.

Draugijos valdyba buvo išrinkta 1995 m. konferencijoje. Tai buvo šie asmenys:

1. Algimantas Aksomaitis – Kauno atstovas

2. Bronius Balčytis – mokslinis metodinis darbas
3. Jonas Banys – matematikų rengimas VPU
4. Virginija Būdienė – darbas su moksleiviais
5. Kęstutis Dučinskas – Klaipėdos atstovas, Valdybos įgaliotinis Klaipėdoje
6. Evaldas Gečiauskas – sekretorius
7. Bronius Grigelionis – pirmininko pavaduotojas
8. Ona Jablonskienė – darbas su moksleiviais, Mokytojų asociacijos atstovė
9. Henrikas Jasiūnas – leidybinis darbas, Valdybos įgaliotinis VU
10. Donatas Jurgaitis – matematikų ruošimas ŠPU, Valdybos įgaliotinis Šiauliuose
11. Jonas Kubilius – pirmininkas
12. Ričardas Kudžma – matematikų ruošimas VU
13. Antanas Mitašiūnas – informatikų ruošimas
14. Kęstutis Naujokaitis – informatika, kompiuterizavimas
15. Vygantas Paulauskas – matematinės literatūros leidyba, darbas su moksleiviais
16. Vidmantas Pekarskas – Valdybos įgaliotinis Kaune
17. Kazys Pulmonas – mokytojų kvalifikacijos kėlimas
18. Henrikas Pragarauskas – MII atstovas, Valdybos įgaliotinis MII
19. Rimas Rudzkiš – Statistikų sąjungos atstovas
20. Jonas Sapagovas – KMA atstovas
21. Mifodijus Sapagovas – MII atstovas
22. Leonas Saulis – narių apskaita, naujų narių priėmimas, Valdybos įgaliotinis VGTU
23. Rimantas Skrabutėnas – išdininkas
24. Vilius Stakėnas – sekretorius, susirašinėjimas su užsieniu, matematikos populiarinimas
25. Vytautas Statulevičius – MII atstovas
26. Birutė Vosylienė – darbas su moksleiviais
27. Algirdas Zabulionis – darbas su moksleiviais

Revizijos komisijon išrinkta: Feliksas Ivanauskas, Stasys Čirba, Vladas Vitkus.

Ne visi valdybos nariai buvo aktyvūs.

Į valdybą reiktų pritraukti naujų aktyvių narių.

Baigdamas norėčiau padėkoti Draugijos nariams, aktyviai prisidėjusiems prie mūsų veiklos.